

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

Literatura:

- Bálek, M. 1996: Výsledky leteckého snímkování na Moravě v roce 1992, PV AÚB 1992, 103-105.
- Kovárník, J. 1993: Výsledky letecké archeologické prospekce na jižní Moravě v r. 1991, PV AÚB 1991, 108-110.
- Kovárník, J. 1996: Nové archeologické lokality na Znojemsku a Břeclavsku v r. 1992, PV AÚB 1992, 94-99.
- Kovárník, J. 1997: 10 let letecké archeologie na Moravě (a v bývalém Československu) 1983-1993, PV AÚB 1993, 311-331.

VÝSLEDKY LETECKÉ ARCHEOLOGIE NA MORAVĚ V R. 1996

Jaromír Kovárník, Jihomoravské muzeum Znojmo

V r. 1996 jsme se věnovali letecké archeologii vzhledem k finančním možnostem poněkud méně. Dále jsme spolupracovali s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně. Další lety jsme uskutečnili v rámci grantových projektů „Římský vojenský zásah a populace severně od středního Dunaje v prvních třech stol. po Kr.“, vedený J. Tejralem, a dále „Pravěká sakrální kruhová architektura. Sonda do duchovního života našich prapředků“, jehož vedoucím je V. Podborský. Uskutečnili jsme dokumentaci archeologických výzkumů mladoneolitických rondelů u Běhařovic a Vedrovic, okr. Znojmo. Dále jsme pátrali po případných dokladech o pobytu vojsk římského impéria na jižní Moravě. V neposlední řadě jsme uskutečnili přelet z jižní Moravy na severní Moravu a do Slezska. Zde jsme dokumentovali některé archeologické lokality i historické památky ke grantovému projektu „Hradiště a hrady v českém Slezsku“, který řeší P. Kouřil. Šlo zejména o zámek ve Fulneku, vodní tvrz v Dolních Životicích, zámecký komplex v Hradci nad Moravicí a dvojnásobný val na lokalitě v Zavadě. Dále jsme dokumentovali opevnění v Opavě-Kylešovicích, kostel sv. Petra a Pavla v Opavě-Jaktaři, zámek a starší opevnění ve Slezských Rudolticích a zámek v obci Dívčí Hrad.

Vedle řady důležitých archeologických lokalit si zaslouží pozornost rozsáhlé opevnění (poměrně vysoký val, příkop) v k. ú. obce Hamry, okr. Prostějov.

I. LINIOVÉ PŘÍZNAKY:

PŘIBICE VI (okr. Břeclav)

Linie se vyskytují také asi 1000 - 1500 m J od Přibic. Nález není prozatím datován. Vyjma uvedeného zjištění jsme zde našli příznaky archeologických objektů. Jde o vyšší plošinu na levém břehu Jihlavy.

II. PŘÍZNAKY HROBŮ S OBVODOVÝMI ŽLABY:

LEDNICE I (okr. Břeclav)

Příznaky mohylových hrobů (?) jsme zjistili také na katastru Lednice.

III. PŘÍZNAKY OPEVNĚNÍ:

OSLAVANY II (okr. Brno-venkov)

Výšinná poloha nad ulicí vedoucí do Zbýšova při sv. okraji města vykazuje půdní příznaky, které jsou charakteristické pro pozůstatky opevnění. Jde o výšinu nad soutokem Oslavy s Ketkovickým potokem proti mladoneolitickému výšinnému sídlišti Dvorek. Opevnění jsou navíc v jednom případě zdůrazněny přítomností terénní vlny. Celkem lze bezpečně rozeznat průběhy dvou výrazných příkopů a dva nejsou jisté. První z nich je spíše přímý a nachází se asi 100 m od sz. výspy polohy. Druhý výrazný obloukovitý pás tmavé zeminy se nachází asi 400 m od uvedeného okraje plošiny. Přibližně uprostřed nich se rýsuje velmi úzký oblouk a tmavá půda je pak nedaleko druhého širokého pruhu.

NESLOVICE I (okr. Brno-venkov)

Náznak přítomnosti opevnění jsme dokumentovali také na sv. okraji obce, S. směrem se nachází fotbalové hřiště. Asi 40 m v. směrem je první terénní vlna s tmavším zbarvením půdy. Byla zvolena přesně v místě šíje plošiny. Ve přibližné vzdálenosti kolem 120 m je náznak další terénní vlny.

IV. OSTATNÍ PŘÍZNAKY:

BOSONOHY III (okr. Brno-město)

Příznaky archeologických objektů se rýsovaly při v. okraji v okolí příjezdové komunikace. Jde o pole na levém břehu Leskavy.

TROUBSKO I (okr. Brno-město)

Příznaky archeologické lokality se objevují na sv. okraji obce vlevo dálničního přivaděče (ve směru do Prahy).

ROSICE I (okr. Brno-venkov)

Archeologické naleziště se nachází asi 300 V od města na levé terase Bobravy. Jde o příhodnou polohu v nivě a na J. až JV orientovaném sprašovém svahu.

ŘEZNOVICE I (okr. Brno-venkov)

Příznaky archeologických objektů se nacházejí při ssz. okraji obce na levém břehu Jihlavy.

ŘEZNOVICE II (okr. Brno-venkov)

Další možná lokalita je asi 500 JZZ vesnice.

MORAVSKÁ NOVÁ VES I (okr. Břeclav)

Sídlištní objekty můžeme předpokládat asi 300 - 800 m SV od vesnice. Jde o pole vpravo železniční trati Břeclav - Hodonín. Letecký průzkum potvrdil, že pravá terasa Kyjovky byla vždy hustě osídlena.

DOLNÍ ŽIVOTICE II (okr. Opava)

V poli za tvrzí se vyskytly v porostu náznaky objektů.

JEZEŘANY-MARŠOVICE II (okr. Znojmo)

Možné archeologické objekty by mohly být asi 500 - 800 m Z od obce (části Maršovice). Jde o pole s příznivým jv. sklonem, odkud pocházejí také nálezy z mladšího paleolitu.

JEZEŘANY-MARŠOVICE III (okr. Znojmo)

Přibližně 300 - 750 m SZ od Maršovic vlevo silnice z Moravského Krumlova jsou náznaky další archeologické lokality. Nachází se na jihovýchodním svahu Krumlovského lesa (Bobravské vrchoviny).

PLAVEČ III (okr. Znojmo)

Příznaky sídliště se nacházejí asi do vzdálenosti 500 m SV od obce v okolí silnice Plaveč - Mikulovice.

TRSTĚNICE IV (okr. Znojmo)

Další lokalita se pravděpodobně nachází při j. až jjv. okraji vesnice u Trstěnického potoka.

TERÉNNÍ ARCHEOLOGICKÝ PRŮZKUM STŘEDOVĚKÝCH DŮLNÍCH DĚL NA ZLATOHORSKU (OKR. JESENÍK)

Zdeněk Brachtl, Vlastivědné muzeum Jesenicka v Jeseníku,
Josef Večeřa, Český geologický ústav-pracoviště Jeseník

Terénní průzkum středověkých důlních děl na Starohoří (Altenberg) v katastru Horního Údolí si vytkl za cíl zpřesnit dataci lokalit na základě archeologického materiálu získaného drobnou sondáží.

Grossepinge - hornická osada (n.v. 925-940 m)

V poloze nad Vělkými pinkami byly ověřeny kamenné základy nejméně čtyř objektů hornické osady. V centrální části jednoho z nich byla získána mikrosondou kolekce menších keramických zlomků (hrnce, poklička), které lze zatím datovat jen rámcově do průběhu 14. - 15. století.